

úmluvám byly vyhlášeny pod čís. 14 (o transiitním přenosu elektrické energie), 16 (o svobodě transitu), 17 (o zjednodušení celních formalit), 18 (o cejchování vnitrozemských lodí), 19 (o uveřejňování celních tarifů), 21 (dodatkový protokol k obchodní úmluvě s Polskem), 27 (statut o režimu splavných cest mezinárodního významu — uznání práva států bez mořského pobřeží na vlajku), 28 (o vývozu kostí), 32 (o režimu námořních přístavů), 33 (o vývozu koží) a 35 (doplňkový protokol k dodatkové úmluvě k obchodní smlouvě s Itálií). — Pod čís. 15 vyhlášena mezinárodní úmluva o sjednocení některých pravidel o mezinárodní letecké dopravě (o dopravních listinách a o odpovědnosti dopravcově), pod čís. 34 pak mezinárodní úmluva upravující lov velryb (k lovu velryb je nyní zapotřebí povolení domácí vlády — pokud nejde o druhy, jejichž lov je vůbec zakázán; platnost úmluvy se vztahuje i na vody pobřežní a národní). — Vlád. nař. č. 20 prodloužilo platnost některých dovozních listů. — Čís. 26 je vyhláška ministra financí o platebním styku s Řeckem. — Nař. č. 29 zavádí další příspěvek do vyrovnávacího fondu mléčného pro zemi Českou (podle zákona čís. 109/1934). — Nař. č. 30 provádí zákon č. 250/1934 o umořování listin, nař. č. 31 pak mění puncovní zákon č. 2/1927. — Nař. č. 36 novelisuje ustanovení o reeskontním ústavu (zák. č. 49/1934) a nař. č. 37 prodlužuje právo vlády stanovit nejvyšší úrokové sazby ze vkladů a zápůjček do konce roku 1936. —ý.

AKADEMIE PRO NĚMECKÉ PRÁVO konala v Berlíně několik schůzí, těšících se mezinárodní pozornosti. Na jedné z nich děkan právnické fakulty pařížské Sorbonny, profesor de Vabres, navrhl zřízení mezinárodního soudního trestního dvora, jenž by byl příslušný pro delikty mezinárodního práva. Uskutečnění tohoto teoretického návrhu mělo by zásadní význam pro vývoj mezinárodního práva. Nešlo by tu ovšem o trestání pravých mezinárodních deliktů, jimiž jsou činy a opomenutí států, porušující mezinárodní právo ve vztahu k jinému státu. (Dosavadní právo mezinárodní nepřipouští trestání takových deliktů: rozhodnutí Stálého rozhodčího dvoru v Haagu 1913, jímž bylo odmítnuto uložit Itálii pokutu 1 franku, ačkoli byla uznána vinnou mezinárodním deliktem. Ustanovení čl. 228 mírové smlouvy versailleské o potrestání německého císaře pro porušení zásad mezinárodní mravnosti a posvátné autority smluv je bez precedence, vztahuje se na jediný, konkrétní případ a nebude pravděpodobně nikdy provedeno.) Návrh by mohl být uskutečnitelný pro přečiny spáchané jednotlivci (kteří nejsou representanty státu) nikoli z vládního příkazu, pokud byly jimi porušeny předpisy mezinárodně smluvené nebo zvykové právo mezinárodní. Podle návrhu má jíti o přečiny padělání peněz, obchodu s omamnými jedy, otroky, ženami a dětmi, necudnými publikacemi, o přečiny terorismu a pirátství. Pouze poslední případ by mohl být vyřízen cestou procesního práva, to jest stanovením příslušnosti mezinárodního soudu, kterou by byla nahrazena dosavadní příslušnost soudních orgánů státu piráta (příslušníka jiného státu) se zmocnivšího. V ostatních případech by bylo nutno stanovit cestou mezinárodního práva i hmotné trestné právní předpisy. Trestné činy nedovoleného obchodu omamnými jedy, ženami a dětmi i necudnými publikacemi a činy penězokazectví mají totiž mezinárodní charakter jen potud, že je mezinárodním závazkem států příslušné úmluvy ratifikovavších trestati je na vlastním území podle vnitrostátních zákonů anebo provinilce vydati k povinnému potrestání státu, jehož je příslušníkem. Mezinárodní závazek stihati terorismus pak není dosud vůbec stanoven. —ý.

ROK DEVALVACE byl vzpomenut v denním tisku a zejména v projevu guvernéra Národní banky Dra Engliše. Byl to jeden z nejkrásnějších projevů poslední doby. Rok devalvace nepřinesl ani splnění přehnaných nadějí, ani přehnaných obav, nepřinesl ani absolutního vítězství ani absolutní porážky. Ceny nestoupily, aspoň ne tak, jak se na jedné straně očekávalo. Je to vysvětlováno tím, že vzestup cen byl vyrovnán meziná-

rodním poklesem cen, který ještě v minulém roce trval. Na druhé straně se právem uvádí, že pro vzestup určitých cen, pokud k němu došlo, byly rozhodující motivy jiné než měnové. Zkrátka bohatost hospodářských jevů připouští, že každý může setrvati při své pravdě a že tím, a to je hlavní — stanoviska zdánlivě nesmířitelná se sblížila. Projevilo se to krásně na valné hromadě Národní banky, kde byla všemi bez výjimky konstatována důvěra ve vedení Národní banky a zejména v jejího guvernéra. Jest nepopíratelnou zásluhou Englišovou, že se nesplnily obavy z devalvačních následků, neboť dovedl-li si Engliš vybojovati provedení devalvace, dovedl si i uhájeti svůj názor, že devalvace bude provedena jen v těch mezích, jaké jí určil, a že nebude jen počátkem nových měnových experimentů. To byla hlavní obava těch, kdo se proti devalvaci stavěli, kdo viděli, u koho nalézají devalvace nejnadšenějšího přijetí a kdo se dokonce obávali úspěchu devalvace, aby to nebyl důkaz pro otevřené inflacionisty, že měnové experimenty možno vskutku prováděti beztréstně. Snad nikomu druhému nebyl by se zdařil tento boj na dvě fronty tak, jak jej vybojoval Engliš. Jak vynikající měrou se uplatnila autorita Englišova, nejlépe jest zřejmo z toho, že dnes, v době předvolební, tedy v době, kdy si málokterá politická strana ukládá rezervu, experiment měnový jest mimo diskusi. Ať již jsou jakékoliv názory o jednotlivých Englišových koncepcích, jedno jest jisto, že ve stabilisaci hospodářských poměrů měl obdivuhodně šťastnou ruku. Ačkoli málokteré opatření Englišovo nebylo odvážné a obešlo se bez vážných námitek, přece Engliš dovedl je provésti tak, že z nich vytěžil maximum prospěchu a minimum škody. Nebylo to snad stoprocentní splnění všech nadějí, ale nebylo to ani stoprocentní splnění všech obav, naopak pozitivní výsledky převyšovaly vždy nad výsledky negativními. To platí o devalvaci, ale to platí na př. i o soupisu a odvodu hodnot. Bylo to opatření, o němž bylo rozhodnuto v době, kdy mezinárodní poměry ukazovaly, že bude nutno sebrati veškeré síly, zejména ty, které hrozily při nějakém konfliktu státi se nedosažitelnými. Soupis a odvod vztahoval se na drahé kovy a hodnoty znějící na cizí měnu. Byl obligatorní, blížil se tedy velmi vyvlastnění. Jeho vlastní provedení přišlo do doby, kdy se zdálo, že již není potřebí mobilisovati tak ohromné prostředky, kdy naopak každé zvýšení mobility Národní banky bylo jen novým důvodem, aby se útočilo na její liberálnost, že je tu tolik peněz a přece se s nimi nic užitečného nedělá. Provádění soupisu i odvodu dalo se však klidně, rozumně, takže k trvalejšímu zneklidnění, které by mělo nějaké vážnější hospodářské následky, nedošlo, naopak zvýšil se zájem o státní papíry, který již před tím — a to je Englišova specialita — byl soustavně pěstován. Stalo se tak zejména zavedením bursovního lombardu, který měl splniti výhody požadovaných operací na volném trhu, aniž by uváděl Národní banku do nebezpečí, které v sobě operace na volném trhu za našich poměrů skrývají. Ani bursovní lombard nebyl bez nebezpečí, zejména, že bude spekulacně zneužit, ale prozatím i zde byla nalezena cesta, která vytěžila výhody a vyhnula se risku. Jest jisto, že význam Englišův tkví v jeho originalitě, v jeho iniciativnosti a houževnatosti, bylo by ale nesprávně podceňovati jeho cit pro určité meze účelnosti, a hlavně jeho cílevědomost, že se nedá odvrátiti od vytčené dráhy, a jeho autoritu; že dovede nejen nalézt cestu, ale i o její správnosti přesvědčiti.

L.

FINANCOVÁNÍ VÝVOZU věnuje se nyní zvýšená pozornost, právem, poněvadž není pochybnosti o tom, že překonání krise jest u nás v bezprostřední souvislosti s obnovou našeho vývozu.

Vládou byl předložen a parlamentem již schválen zákon zvyšující *státní záruky za vývozní úvěry* o 1 miliardu, tedy celkem na 1850 milionů. Vedle rozšíření ciferného byla možnost poskytovati státní záruky na vývozní úvěry rozšířena i na jiné úvěry dodavatelské, které bezprostředně úvěry vývozními nejsou, ale stejný účel sledují. To vše souvisí s financováním vývozu do Ruska. Rusové žádají, aby byl financován půjčkou,